

NGỮ VĂN LỚP 8
GIÁO VIÊN: TRIỆU NGỌC LINH
BÀI: TÌNH THÁI TỪ – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Câu 1: Cho hai câu sau:

- Đi chơi **nào**!
- Nào**, đi chơi!

Chỉ ra trường hợp từ nào là tình thái từ. Từ nào trong trường hợp còn lại là gì?

Trả lời

- Từ “**nào**” có ý nghĩa cầu khiến là tình thái từ
- Từ còn lại có chức năng gọi đáp

Câu 2: Dùng các tình thái từ để biến đổi các câu trần thuật sau thành các câu nghi vấn. Đặt ra một tình huống giao tiếp có thể sử dụng câu nghi vấn đó

- Mẹ về rồi.
- Nam đi bơi.
- Ngày mai là chủ nhật.
- Đây là quyển truyện của Nam.

VD: *Đi chơi* → *Đi chơi à?*

Tình huống giao tiếp:

Thấy Nam dắt xe ra cửa, mẹ hỏi: *Đi chơi à con?*

Trả lời

Dựa vào bài tập mẫu, tự đưa ra câu hỏi và tạo tình huống

Mẹ về rồi à? Có thể dùng với em

Nhưng nếu dùng với vai trên thì cần viết là *Mẹ về rồi ạ.*

Câu 3: Cho biết sự khác nhau giữa hai cách nói sau:

- Cháu chào bác.
- Cháu chào bác **ạ**.

Trả lời

Dùng tình thái từ **ạ** để diễn tả thái độ lễ phép kính trọng đối với người trên.

Câu 4: Tìm các tình thái từ trong các câu sau đây và cho biết ý nghĩa của chúng:

a. Đền lượt bố tôi ngây người ra như không tin vào mắt mình

- Con gái tôi vẽ đấy ư?

b. Này, em không để chúng nó yên được à?

c. Trên mái nhà trường, chim bồ câu gập gù khe khẽ, và tôi vừa nghe vừa tự nhủ:

Liệu người ta có bắt cả chúng nó cũng phải hát bằng tiếng Đức không nhỉ?

(An-phông-xơ Đô-đê)

d. *Trước mặt cô giáo, con đã thiếu lễ độ với mẹ. Việc như thế không bao giờ con được tái phạm nữa. En-ri-cô của bố ạ! Sự hỗn láo của con như một nhát dao đâm vào tim bố vậy! Bố nhớ, cách đây mấy năm, mẹ đã phải thức suốt đêm, cúi mình trên chiếc nôi trông chừng hơi thở hổn hển của con, quặn quai vì nỗi lo sợ, khóc nức nở khi nghĩ rằng có thể mất con...! Nhớ lại điều ấy, bố không thể nén được cơn tức giận đối với con. Hãy nghĩ mà xem, En-ri-cô ạ! Con mà lại xúc phạm đến mẹ con ư?*

(Ét-môn-đô đơ A-mi-xi)

Trả lời

Học sinh chú ý tới các từ **Ừ**, **À**, **NHỈ**

Câu 5: Đặt hai tình huống giao tiếp có sử dụng hai câu sau (mỗi câu một tình huống). Chỉ ra sự khác nhau về cách dùng giữa hai tình thái từ **nhé** và **ơ**.

- Phở nhé.
- Phở ơ.

Trả lời

Cả hai đều là tình thái từ

Phở nhé: đề nghị, mời, yêu cầu

Phở ơ: dùng để trả lời đáp lại một lời đề nghị có trước đó, thêm sắc thái nũng nịu

Câu 6: Trong các phạm vi giao tiếp nêu dưới đây, ở phạm vi giao tiếp nào tình thái từ hay được dùng, ở phạm vi nào tình thái từ ít được dùng hơn? Tại sao?

- Trong các văn bản hành chính
- Trong thư từ viết cho bạn bè
- Trong các văn bản khoa học
- Khi nói chuyện với bạn bè ngoài phố.

Trả lời

Có thể chia làm ba phần: trước khi đánh nhau với cối xay gió, diễn biến đánh nhau với cối xay gió và áu khi thất bại.

- Mặc dù có tên Đánh nhau với cối xay gió nhưng thực ra câu chuyện đánh nhau chiếm tỉ lệ rất ít. Phần trọng tâm là làm nổi bật tính cách đối lập của cặp nhân vật Đôn Ki-hô-tê và Xan-chô Phan-xa
- Lập bảng

	Đôn Ki-hô-tê	Xan-chô Pan-xa
<i>Về nguồn gốc, dung mạo</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Dòng dõi quý tộc - Gầy gò, cao lênh khênh, cưỡi con ngựa gầy nhom nên càng gầy 	<ul style="list-style-type: none"> - Nông dân - Béo lùn, đặt bên cạnh Đôn Ki-hô-tê nên càng lùn hơn
<i>Về bản chất</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Có khát vọng cao cả, đánh nhau với cối xay gió vì nhầm tưởng là kẻ ác - Luôn luôn giúp ích cho đời không ngại hi sinh - Bị mê muội và rơi và hoang tưởng vì đọc quá nhiều sách vở 	<ul style="list-style-type: none"> - Mong ước hết sức bình thường - Chỉ lo cho bản thân - Tỉnh táo và luôn luôn chú ý quyền lợi của mình.
<i>Kết luận</i>	Mỗi nhân vật đều có mặt tốt và mặt xấu	

<i>Kết luận</i>	Mỗi nhân vật đều có mặt tốt và mặt xấu
-----------------	--